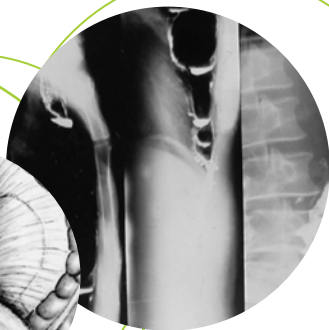

Kotsis Lajos

Rendhagyó nyelőcsősebészet

TER
OX
ly

e-könyveit kinyomtathatja digitális műhelyünkben!

POSZTER
BOX
Digitális műhely

Konferencia-, művészeti, dekorációs posztterek
nyomtatása, tervezése papírra, vászonra
hozott téma alapján vagy a kínálatból
Prezentációkészítés
Fénymásolás

A Semmelweis Egyetem központjában!
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET, 1. emelet,
a büfével szemben
Tel: 459-1500/56218, 06 20 374-0160
E-mail: bralaj@net.sote.hu

Kotsis Lajos

Rendhagyó
nyelőcső-
sebészet

2010

ISBN 978 963 9879 73 3

© *Dr. Kotsis Lajos, 2010*

A könyv és adathordozó (legyen az e-könyv, CD vagy egyéb digitális megjelenés) szerzői jogi oltalom és kizárólagos kiadói felhasználási jog alatt áll. Az e-könyv kódrendszer – DRM, avagy digitális másolásvédelem – feltörése bűncselekmény! Bármely részének vagy egészének mindennemű többszörözése kizárólag a /szerkesztő, a szerzők és a kiadó/ előzetes írásbeli engedélye alapján jogszerű.

Felelős kiadó: Táncoş László igazgató

Borítóterv: Eisenberger Réka

Tördelőszerkesztő: Békésy János

SKD: 275-e

Tartalom

Előszó	9
1. A mellkas kaméleonja	12
2. A megoldás kitaposott ösvénye solitaer lúgos szűkületben	30
Egy tabu végnapjai – anatómialecke másképpen	32
A Krisár–Kotsis-féle nyelőcsőpótlás első változatának vázlata	48
Bordeaux-i technika	51
Nyelőcsőplasztika ileocoecummal	51
Belsey-féle pótlás rövid colonsegmenttel	52
Belsey-féle pótlás hosszú colonsegmenttel	52
Imre-féle variáns	53
Waterston-technika	53
Gyomor és distalis nyelőcsőpótlás isoperistalticus colonsegmenttel	54
A Kelling–Orsoni-technika modern változata	56
Rövid anisoperistalticus colon transversum interpositio	56
Az érnél kiválasztásának kockázatai	57
Az új nyelőcső hosszához fűződő kockázatok	59
Szeptikus szövődmények kockázata	60
A műtét utáni bélelzáródás kockázata	62
A gastrocolicus reflux kockázata	63
Cervicalis anastomosis kockázata	65
3. Egy bajból több: a multiplex lúgos szűkületek világa	71

4.	Az adaptáció bajnoka – a harántvastagbél nyelőcső Hisztokémiai jelenségek	87 96
5.	Variációk egy témára: az achalasia sebészetének modern állomásai	109
6.	A dysphagia anonymusai: alig ismert másodlagos achalasiák	114
7.	A motoros diszfunkciók fehér hollói: diffúz spazmus és a diótörő „nutcracker” nyelőcső	128
8.	A kor bajjal jár? Időskori nyelészavar – a Zenker-diverticulum sebészetének buktatói	135
9.	Terápiás kérdőjelek epiphrenalis diverticulumban	138
10.	Egy rejtélyes anaemia háttere – a masszív hiatussérvek kezelésének dilemmája	145
11.	A recidív reflux sebészetének buktatói	154
12.	A nyeléspalliáció hősi korszaka – az időtálló Y kacsos bypass	164
13.	Malignus nyelőcsőszűkületekről másképpen	178
	◆ <i>A szekunder szűkületek színterei</i>	178
	◆ <i>Egy eredeti nyelőcső-intubációs technika</i>	178
14.	Egy bajnál több a több. Van-e kiút légúti fistulával sújtott nyelőcső- és bronchus-carcinomában?	200
15.	A palliáció végső állomása – légúti és nyelőcsőprotézis tracheo-broncho-oesophagealis tumorokban	216

16.	Egy veszélyes páros: tuberkulózis és nyelőcső-carcinoma	230
17.	A korai diagnózis útvesztői nyelőcső-perforációban és spontán rupturában	238
18.	Reménysugár egy halálos kórban, avagy típusra szabott kezelés gyakorlata nyelőcső-perforációban	251
	◆ <i>Dráma a mellkasban – Boerhaave doktor rendkívüli megfigyelése</i>	251
19.	A Shiva szimbólum tanulsága nyelőcső-perforációban	267
	Perforált obstructív nyelőcsőfolyamatok	269
	Spontán ruptura	269
	Egészséges nyelőcső perforációi	278
20.	A feledés homályába veszett rekeszrupturák	301
21.	A transhiatalis sebészet új útjai	317
	Epilógus	330

*Mindenségemnek,
Gyermekeimnek,
Mesterem emlékére*

Előszó

A mediastinum mélyére zárt nyelőcsővel foglalkozó tudományág hallatlan mérvű kibontakozása a XX. század 70-es éveiben vette kezdetét. Mintha a sebészet egyik legfiatalabb ága minden addigi mulasztása pótlására vállalkozott volna. Szédítő iramban.

Fél évszázadon át ennek a páratlan ívű fejlődésnek tanúja és résztvevője voltam. Az éhhalál szélére sodródott betegekkel való törődés – a körülmények hatalma folytán – egész pályafutásommal óhatatlanul összefonódott. Ezeknek a sokat szenvedett betegeknek a sorsa idézte fel bennem a kínai orvoslás évszázadokon átívelő, a betegekről feljegyzéseket készítő, szinte kötelező érvényű gyakorlatát.

Az ország minden sarkából az Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézetbe – a volt Erzsébet királyné Szanatóriumba – áramló betegek között, számtalan olyan beteg akadt, akiknek sok fejtörést okozó és megoldásra váró betegsége mögött kóros nyelőcsőfolyamat húzódott meg. Ez a rendkívül változatos, több száz esetre kiterjedő beteganyag java része járatlan utakra terelt.

Így talán tetten érhető, miért illetem ezt a munkát

a „*Rendhagyó nyelvőcsősebészet*” címmel, de a rendhagyó nyelvőcsőbetegségek elnevezés sem lett volna megtévesztő.

Amikor arra az elhatározásra jutottam, hogy könyvbe foglalom össze tapasztalatainkat, azokra a pulmonológus, bronchológus, aneszteziológus, gasztroenterológus, radiológus és patológus kollégákra is gondoltam, akikkel a helyes diagnózis és terápia érdekében, évtizedeken át, vállvetve küzdöttünk. Ez a könyv elsősorban ennek a küzdelemnek állít emléket.

Másfelől, felejthetetlen mesteremnek, *Krisár Zoltán* nagyváradi sebész főorvosnak kívánok emléket állítani és mindazon kiváló sebészeknek, akik úttörő tevékenységükkel kikövezték a nyelvőcsősebészet jelenlegi állásához vezető útvonalat.

A Nyelőcső Betegségek Nemzetközi Társasága (ISDE) megalakulását (Tokió, 1980) követő kongresszusok több ezer oldalt meghaladó kiadványai, az angolszász monográfiák és közlemények, hatalmas ismeretanyag birtokába juttatták az orvostudományt. Dőreségnek, hiábavaló kísérletnek bizonyult volna hasonló összefoglaló műre törekedni.

Azok javára állt össze ez a munka, akik időről időre olyan kórképekkel szembesülnek, melyekben a nyelvőcső patológiája főok vagy járulékos elem lehet. A közelmúlt és a jelen orvosi monográfiáinak ide vonatkozó, hézagos,

olykor félreérthető információit időszerű volt más megvilágításba helyezni.

A pulmonológia, gasztroenterológia, sebészet, orr-fül-gégészet, traumatológia, gyermekgyógyászat és háttérterületeik érdeklődésére számít ez az írás, melynek minden gondolata és sora a gyakorlatban gyökerezik, s így mint iránytű kívánja szolgálni az egyre bonyolultabb gyógyítás mindennapjait.

IRODALOM

1. Pinotti HW. Esophagectomia subtotal por tunel transmediastinal sem toracotomia. *Rev Assoc Med Bras* 1977; 23:395-399.
2. Pinotti HW, Cecconello I et al. Resection for achalasia of the esophagus. *Hepatogastroenterol* 1991; 38:470-473.
3. Orringer MB, Stirling MC. Esophageal resection for achalasia: indications and results. *Ann Thorac Surg* 1989; 47:340-345.
4. Pearson FG, Cooper ID et al. Massive hiatal hernia with incarceration. A report of 53 cases. *Ann Thorac Surg* 1983; 35:45-51.
5. Kotsis L, Agócs L et al. Transhiatal closure of right-sided esophageal rupture after left pneumonectomy. *Ann Thorac Surg* 1997; 63:246-247.
6. Kotsis L, Orbán K et al. Transhiatal simultaneous resection of a benign mediastinal pseudotumor and hiatal hernia repair. *Eur J Cardiothorac Surg* 2000; 18:733-734.

Epilógus

Ez az írásmű magán viseli felejtethetlen mesterem, *Krisár Zoltán* és példaképeim: *Imre József* és *Kulka Frigyes* professzorok és tanítványaik emlékét, nemkülönben *Nakayama*, *Siewert*, *Feketé*, *Petrov*, *Belsey*, *DeMeester*, *Pinotti*, *Akiyama*, *Pearson*, *Henderson*, *Nabeya* professzorok kisugárzását, *Del Genio*, *Csendes*, *Tsurumaru*, *Udagawa*, *Goya*, *Lerut*, *Gerzic*, *Moreno Gonzalez*, *Fuentes*, *Bonavina*, *Mattioli* professzor barátaim tanítását és *Molnár F Tamásnak*, a pécsi egyetem docensének, a stílus nagymesterének keze nyomát.

Kotsis Lajos • Szülővárosa premontrei gimnáziumában klasszikus műveltségre tett szert. Útja a marosvásárhelyi egyetem elvégzése után a nagy múltú nagyváradai közkórház sebészetéről a szegedi Sebészeti Klinikán át a budapesti Korányi Intézet Mellkassebészeti Tanszékére vezetett. A Kulka Frigyes irányította tanszék gyakorlatában sikerült meghonosítania a nyelőcsősebészetet. Két évtized múltán a Semmelweis Egyetem magántanára lett. Már fiatal sebészként elkötelezte magát a kibontakozó nyelőcsősebészeti művelése mellett; akkori eredményei doktori disszertáció-

ban (1973) tükröződtek. A világhírű japán sebész, K. Nakayama meghívottjaként a Tokióban, 1980-ban életre hívott International Society Disease of Esophagus egyik alapítója. További tevékenységére e társasághoz és a hasonló szellemiségű, európai székhelyű OESO-hoz, GEEMO-hoz fűződő kapcsolata nyomta rá a bélyegét. Műtéttechnikai újításai, elképzelései képezték a tárgyát ezen társaságok, másfelől a közép-európai Trilaterális és az európai Mellkassebész Társaság (ESTS) éves kongresszusain tartott előadásainak. Tevékenysége alapján az European Board of Cardio-thoracic Surgeonsba választották. Meghívottként számos európai és tengerentúli sebészeti klinikák életébe pillantott be. A nyelőcső-sebészeti eljárások hatékonyságát és határait feszegető közleményeit vezető külföldi lapokban, kongresszusi kiadványokban jelentette meg. Környezetében országos intézetek és klinika élére került sebészek nevelődtek. Életművét 2004-ben Sauerbruch-érdemplakkal jutalmazták.

A monográfia minden gondolata és sora a gyakorlatban gyökerezik. Irányításként kívánja szolgálni pulmonológusok, orr-fül-gégészek, gasztroenterológusok, gyermekgyógyászok, traumatológusok, sebészek és a határterületek művelőinek egyere bonyolultabb mindennapjait.

This monograph is devoted to the significant development of the science and art of esophageal surgery in the last century. It offers a synthesis of the past and present surgical techniques used in the pathology of the esophagus, which will benefit pulmonologists, otorhinolaryngologists, gastroenterologists, traumatologists, surgeons, pediatric specialists, and various interdisciplinary fields. Contributions by pioneers and other well-known authorities in esophageal surgery can be found in the reference section of each chapter. Although the language of the monograph is Hungarian the illustrations provide proper understanding of the majors subjects discussed in the text.